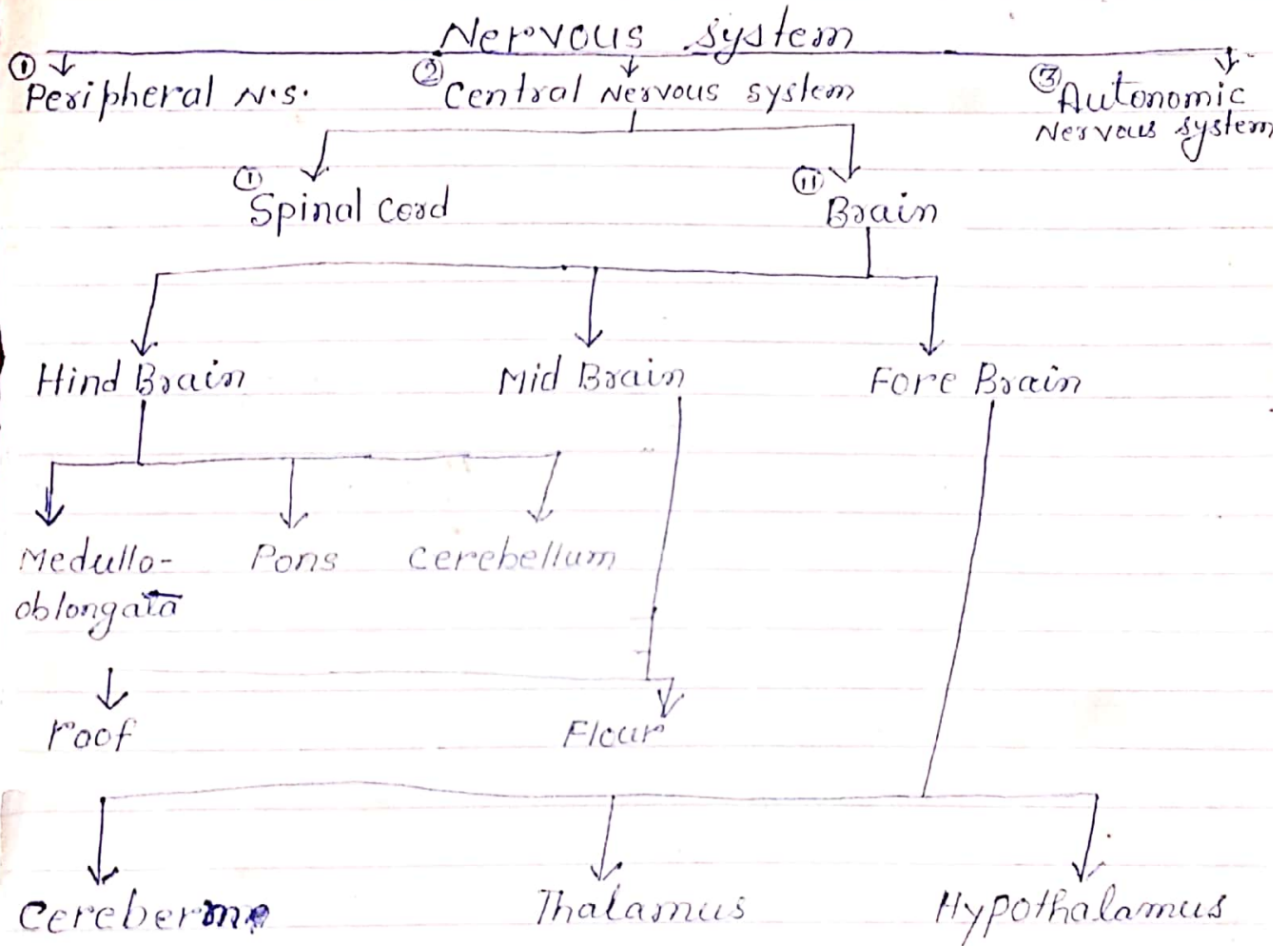

*Psychology (Hons.,
Part 1
Paper 1st*

Describe the structure and functions of Brain

मानव मस्तिष्क की संरचना एवं कार्य का वर्णन करें।

Brain:—

Brain मानव का सबसे बड़ा, महत्वपूर्ण एवं जटिल रचनात्मक अंग है जो शरीर के शिरोधारो का संचालन तथा निर्गतन का सबसे प्रमुख अंग होता है। Spinal Cord शरीर के बाहरी भाग में होने वाली अंगनाओं

આ information brain નો લેતા હોઈ ઝાંઝા
brain હવે information નો નામ મે
પરિણત કરને નો તિલ માંશ પેશિઓ મે
મોજતા હોઈ. જિતની મો જાલિન કિમ્મો હોઈ
લે સમી brain દ્વારા હોઈ સંચાલિત હોતી હોઈ
ઝાંઝા નામ સંચાલન નો દૃષ્ટિભીષ લે
brain નો લો માગો મે લોલ ગમાઈ-

① લાઈ સફરવડ Right Hemisphere

② લાઈ સફરવડ Left Hemisphere

Right Hemisphere ઝાંઝા નો લામી માગ નો
ઝાંઝા મે કિમ્મો નો સંચાલન કરતા હોઈ
જલિન Left Hemisphere ઝાંઝા નો રાઈટ માગ
નો ઝાંઝા નો કિમ્મો નો સંચાલન કરતા હોઈ

ઝાંઝા: નામ સંચાલન નો દૃષ્ટિ
લે Brain નો લો માગો મે લોલ ગમાઈ
તમા લનાલત લલ કિમ્મો નો લગનીમીકલ
નો દૃષ્ટિ લે લિલનો મે Brain નો લો તો
માગો મે લોલ હોઈ

① Hind Brain

② Mid Brain

③ Fore Brain

① Hind Brain :- Hind Brain નો મો
તોન માગો મે લોલ ગમાઈ ① medula-
oblongata ② pons ③ Cerebrum.

① Medula oblongata :- યહ લોન ડંપ-
લમ્બા હોતા હોઈ જાઈ Spinal Cord નો ડપલ
લહતા હોઈ તમા તાલિન લમુલો નો લના હોતા
હોઈ. Spinal Cord નો brain નો higher
Centres લે મિલના ઝાંઝા જીવન લમ્બલિ-

Psychology Hons.

Part 1

Paper 2nd

Abnormal psychology (Hons.) Psychopathology
2nd paper B.A Part I PAPER-II ①

Give the Historical Introduction of study of Abnormal behaviour and psychopathology.

Describe the Historical approaches of Abnormal psychology.

કાલમાન્ય મનોવિજ્ઞાન ને ઇતિહાસિક વિકાસ ના સંક્ષિપ્ત વિવરણ પ્રસ્તુત કરો.

કાલમાન્ય અવધાર ને ઓછાગત તથા મનોવ્યાધિની ના ઇતિહાસિક પરિચય પ્રસ્તુત કરો.

Ans

કાલમાન્ય મનોવિજ્ઞાન એક ઓછાગત મનોવિજ્ઞાન છે પરંતુ મહા ભાગ લેખ્ય છે ત્રિ પ્રારંભિક મુદ્દા છે એક માનવ લક્ષ્યતા ને પ્રારંભિક મુદ્દા મેં માનસિક રોગો હોતે મેં ઓછા ઉપચાર માં લિખા જાતા મા, માલે હીં ઉપચાર ના તરીકા માતનાઓ, ગાઈ-કુલ, તન્ત-મેત દ્વારા હોતા મા. લેજાનિય દૃષ્ટિકોણ ના વિકાસ હોતે હીં ફક્ત મેં ઓછાવિચાર લેમાત હીં ગમા તથા કાલમાન્ય અવધાર ને માનસિક રોગો માનકર ઉલના ઉપચાર લિખા જાને લગા.

કાલમાન્ય અવધાર ને ઓછાગત ના મનોવ્યાધિની ને ઇતિહાસિક વિકાસ ના ક્રમિક વિવરણ નિમ્નલિખિત છે -

① પ્રારંભિક કાલ મેં કાલમાન્ય અવધાર :-

પ્રારંભિક કાલ મા લક્ષ્યતા ને પ્રારંભિક કાલ મેં અતિ કાલમાન્ય અવધાર ને પ્રતિ વિનંતિ મેં ઉલ લક્ષ્ય કાલમાન્ય અવધાર ને વિષય મેં હીં વિચારધારા હીં લિખાતે ફક્ત ઓછાવિચાર એવં પ્રતિવિધા તથા હીં પ્રારંભિક ધાર્મિક વિચારધારા મા.

(2)

① अन्धविश्वास एवं प्रेतविश्वास एवं विचारधारा :-
प्राचीन काल में व्यक्ति को अलभान्ध अवधार को
देवी प्रणीत माना जाता था। लोगों का ऐसा विश्वास
था कि जिस व्यक्ति में अशुद्ध प्रेत आत्मा का वास हो जाता
है वह समाज को लिए हानिकारक साबित होगा और
उसे अलभान्ध व्यक्ति माना जाता था तथा कुछ व्यक्ति
को शुद्ध प्रेत आत्मा माना जाता था उसे अह्मा का पालन
समझा जाता था। इस काल में अशुद्ध प्रेत आत्मा
वाले व्यक्ति को उपचार के लिए ट्रैफिकिंग पद्धति को
अपनाया जाता था जिसमें प्रेत आत्मा को शरीर से बाहर
निकालने के लिए उसके लीपट में तेज सुकीर्ण
पथर से छेद किया जाता था। समाजवादी तरीके में
वह व्यक्ति मर जाता था। इसके अतिरिक्त कुछ देशों
में अलभान्ध व्यक्ति को उपचार के लिए पुजारियों एवं
धर्मसाधकियों द्वारा किया जाता था।

② प्राचीन कालीन चिकित्सीय विचारधारा :-
प्राचीन काल में जहाँ एक ओर अन्धविश्वास का बोलबाला
था तो दूसरी ओर सुनान तथा रोम में अलभान्ध अवधार
को उपचार के लिए चिकित्सा पद्धति को अपनाया गया
हिर्योक्लेविज, सिक्कंदर, एलेरी, आरस्तु आदि विद्वानों ने
चिकित्सा पद्धति को प्रोत्साहन दिया। इन विद्वानों ने
अलभान्ध अवधार को मानसिक रोग समझने को मनी-
देहित रोग माना और इसके उपचार के लिए सहानुभूति
अवधार को अनिवार्य बतलाया। हिर्योक्लेविज तथा आरस्तु
ने अलभान्ध अवधार को देहद्रवी को गहवरी माना है।
इस काल में मानसिक रोगों के उपचार के लिए
मालिश, जल-उपचार, आहार नियंत्रण, शिक्षा उपायों
को अपनाया गया इसके अतिरिक्त शारीरिक आतनाओं
को भी इस रोग का उपचार बतलाया गया।